

Kako postati urednica revije

Pisali smo že o velikih zaslužkih založnikov znanstvene literature. To spodbuja posnemovalce, ki skušajo pristaviti svoj lonček z ustanovitvijo novih revij. Pri tem pomaga zdaj popularni model »odprtega dostopa«, pri katerem avtor (ali njegova institucija) plača za objavo, članek pa je potem prosto dostopen.

Dobil sem, mislim, da ne samo enkrat, ponudbo, da postanem urednik matematične revije, o kateri še nikoli prej nisem slišal.

Družboslovci z Univerze v Wrocławu so v članku [1] ta divji trg osvetlili še nekoliko bolj podrobno in sistematično. Ustvarili so izmišljeno raziskovalko. Njeno poljsko ime bi, prevedeno v slovenščino, bilo Ana P. Revara. Delovala naj bi na naslednjih področjih: teorija znanosti in športa, kognitivne znanosti, metodološke osnove družbenih znanosti. Ta gospa je pisala 360 naključno izbranim družboslovnim revijam, ki bi nekako ustrezale gornjim trem področjem, in se ponudila za urednico, ker to potrebuje pri svoji karieri. Navedla je akademske naslove, ki naj bi jih dosegla. Bila naj bi avtorica nekaj poglavij v izmišljenih knjigah izmišljenih založb, drugih objav pa ni navedla. Dala je povezavo na lažno stran, ki je prikazovala, da je zaposlena na Filozofskem inštitutu Univerze v Poznau. V večini primerov ni dobila odgovorov. Veliko je bilo zavrnitev, tudi vzvišenih ali zaničljivih. Nekateri so jo prijazno poučili, da moraš najprej objaviti kar nekaj dobrih znanstvenih člankov, se izkazati kot recenzent in šele nato te morda povabijo med urednike. Ana ni bila uspešna pri nobeni od revij s *faktorjem vpliva* (*impact factor*), kot ga najdemo na *JCR* (*Journal Citation Reports*). Zgodbe pa še ni konec: bila je sprejeta v 48 uredniških odborov revij, ki so bile sicer večinoma znane kot »roparske«. Dobila je celo tak dopis: »Z veseljem sporočamo, da smo vas sprejeli kot glavno urednico brez kakršnihkoli obveznosti.« Osem od teh 48 revij je bilo na seznamu *DOAJ* (*Directory of Open Access Journals*), ki naj bi zagotavljal določeno kakovost. Dve od teh sta bili pozneje črtani z *DOAJ*.

Več kot četrtnina od teh 48 revij je sicer zahtevala ali predlagala razne protiusluge, včasih kar neposredno denar. Vendar so se tudi ti založniki večinoma izkazali kot prožni. Kot urednico so jo nastavili, čeprav ni plačala ali naredila kaj drugega od zahtevanega.